

Nr 217

Kungl. Maj:ts skrivelse till riksdagen med redogörelse för resultatet av 1955 års folkomröstning i högertrafikfrågan; given Stockholms slott den 18 november 1955.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, lämna riksdagen en redogörelse för resultatet av 1955 års folkomröstning i högertrafikfrågan.

GUSTAF ADOLF.

Sven Andersson

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 18 november 1955.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anför chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Andersson, följande.

I skrivelse den 2 december 1953, nr 399, har riksdagen under återopande av vad som anförts i andra lagutskottets utlåtande nr 39 anhållit, att Kungl. Maj:t ville utreda förutsättningarna för vårt land att under den närmaste framtiden genomföra en övergång till högertrafik samt för riksdagen framlägga de förslag, till vilka utredningen kunde giva anledning.

Med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande den 8 januari 1954 tillkallade

jag samma dag sju sakkunniga — 1954 års kommitté för utredning om högertrafik — för att verkställa den av riksdagen begärda utredningen.

Kommittén har med skrivelse den 30 oktober 1954 överlämnat sitt betänkande (SOU 1954:30), som därefter remissbehandlats.

En redogörelse för innehållet i betänkandet och för remissyttrandena däröver lämnades i propositionen nr 111 år 1955, till vilken torde få hänvisas.

I nämnda proposition föreslogs att med hänsyn till ärendets vikt och de delade meningar, som yppats i själva sakfrågan, en rådgivande folkomröstning skulle anordnas. Förslag till lag om folkomröstning angående högertrafik framlades i propositionen nr 112 samma år. Sedan riksdagen antagit lagförslaget (rskr 1955:323), utfärdades lagen den 27 maj 1955.

Enligt nämnda lag skulle folkets mening inhämtas om frågan, huruvida högertrafik borde införas på vägarna i riket. Den som önskade att högertrafik infördes skulle rösta ja, medan den som önskade att vänstertrafik bibehölls skulle rösta nej. Vidare angavs i lagen, att röstande, som icke önskade taga ställning till frågan om höger- eller vänstertrafik, ägde avlämna blank röstsedel.

Folkomröstningen ägde rum söndagen den 16 oktober 1955.

Från inrikesdepartementet har jag erhållit följande uppgifter om resultatet av folkomröstningen¹. Sammanlagt avlämnades 2 581 687 giltiga röstsedlar. Av dessa var 400 061 ja-sedlar, 2 139 996 nej-sedlar och 41 630 blanka sedlar. Uttryckt i procent av antalet giltiga röstsedlar utgjorde således 15,5 % ja-, 82,9 % nej- och 1,6 % blanka sedlar.

Någon officiell siffra på antalet röstberättigade finnes icke. Inom statistiska centralbyrån har emellertid antalet överslagsmässigt beräknats med utgångspunkt från antalet röstberättigade vid 1954 års kommunalval (4 851 228). Enligt denna beräkning skulle vid folkomröstningen ha funnits omkring 4 866 100 röstberättigade. Antalet giltiga röstsedlar utgör 53 % av sistnämnda siffra. Som jämförelse kan nämnas, att i 1922 års folkomröstning deltog omkring 55 % av antalet röstberättigade.

Såsom jag anförde i den förenämnda propositionen nr 111 måste frågan om en övergång till högertrafik betecknas som en fråga av stor vikt för allmänheten till följd av den genomgripande ändring i medborgarnas trafikvanor, som en omläggning innebär. Resultatet av den rådgivande folkomröstningen bör därför tillerkännas väsentlig betydelse. De anförda siffrorna ger vid handen, att omröstningen givit ett klart uttryck för uppfattningen, att vänstertrafiken bör bibehållas. Med hänsyn härtill och på grund av

¹ Besvär över omröstningsförrättning har anförts av en person (omyndigförklarad), som klagat över att han ej upptagits i omröstningslängd.

vad som i övrigt förekommit i ärendet anser jag mig icke böra förorda en omläggning till högertrafik.

Jag hemställer,

att Kungl. Maj:t måtte giva riksdagen den nu lämnade redogörelsen till känna.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att en skrivelse av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Gösta Kahm